

Kopsavelkot šodienas, 26.04.2024., semināru, uz jautājumiem atbild gan pētniecības, gan rīcībpolitikas kolēģi

- Kādu datu mums pašlaik visvairāk trūkst?
- Kādas ir rīcībpolitikas/pētniecības prioritātes cilvēkkapitāla jautājumos?
- Kādas izmaiņas/norises sabiedrībā būtu īpaši nozīmīgi apskatīt kontekstā ar PIAAC iegūtajiem datiem?
- Idejas/ierosinājumi pētnieku un rīcībpolitikas veidotāju sadarbības veicināšanai, datu tālākai komunikācijai

Kādu datu mums pašlaik visvairāk trūkst?

Rīcībpolitika

- Datu sasaiste ar reģistriem, lai nodrošinātu starpsektorālo analīzi un longitudinalitāti
- Objektīvs novērtējums esošajam cilvēkkapitālam
- Iespēja izsekot sasaistei ar izglītību, prasmju līmeni, nodarbinātību un ienākumiem
- Sociālo aspektu kopsakarības
- Citu kontekstuālo faktoru ietekme uz izglītību
- Konkrētu sektoru izvērtējums, piemēram, ārstniecības personāla

Pētniecība

- Skills-mismatch
- PISA-PIAAC datu savietojamība
- Iespēja vērtēt pārkvalifikācijas nepieciešamību un motivāciju
- Darba spēka elastība pārkvalifikācijas ērtību Latvijā dēļ
- Dati par zemo prasmju īpatsvaru un sociāli-demogrāfisko profilu vajadzīgi jau tagad/šovasar

Kādas ir rīcībpolitikas/pētniecības prioritātes cilvēkkapitāla jautājumos?

Rīcībpolitika

- Kvantitatīvo un kvalitatīvo datu savstarpējā papildinātība
- PIAAC dati/rezultāti var būt par atspēriena punktu politikas mērķu koriģēšanai vai maiņai
- Objektīvas mācību vajadzības un spēja pielāgot tās noteiktām grupām
- Faktori, kas ietekmē digitālās prasmes

Pētniecība

- Jāzina, kuri no datiem būs statistiski nozīmīgi
- Sociāli emocionālo prasmju datu nozīme, saistība ar dzīves iznākumiem (darbs, karjera, darba samaksa, apmierinātība ar dzīvi)
- Kā sasniegt pieaugušos ar viszemākā līmeņa digitālo pratību?
- Kas jāpapildina cilvēku zināšanās, lai pēc laika tiktu pie pamatpakalpojumiem?

Kādas izmaiņas/norises sabiedrībā būtu īpaši nozīmīgi apskatīt kontekstā ar PIAAC iegūtajiem datiem?

Rīcībpolitika

- Konkrētu prasmju trūkums kādās vecuma grupās, nozarēs, jomās
- Citu sociāli-ekonomisko faktoru ietekme uz izglītību
- Digitālās prasmes
- Pāreja no izglītības uz darbu
- Brīvprātīgais darbs (nav pētīts līdz šim)

Pētniecība

- Latviešu valodas prasmes un izglītības kvalitāte tālāk darba tirgū
- Reģionālās atšķirības
- Kas nosaka ienākumus dzīvē no ģimenes rādītāju kopas
- Vai adaptīvās problēmrisināšanas prasmes var informēt par sabiedrības attieksmi un spēju pārkvalificēties (*motherhood penalty*)
- PIAAC ļauj mērīt augstāko izglītību ieguvušo prasmju līmeņus, t.i., augstākās izglītības kvalitāti

Idejas/ierosinājumi pētnieku un rīcībpolitikas veidotāju sadarbības veicināšanai, datu tālākai komunikācijai

Rīcībpolitika

- Datu kopīga komunikācija, atbilde uz datos redzamo
- PIAAC datu izmantošana resoros pasūtītajos pētījumos
- Dalīties arī ar kolēģiem ar informāciju (piemēram, par 10. decembrī – PIAAC datu paziņošanu)
- Valsts kancelejas piemērs par doktorantu iesaisti datu izmantošanā
- Programma universitāšu doktorantiem

Pētniecība

- Seminārs vai datu tabulu "rotācija", kurās ir izklāstīta struktūra detalizētāk, lai tomēr datu tālākizmantotāji pētniecībā labāk saprastu datu masīvus
- PIAAC gadījums ierosina definēt datu izmantošanas kārtību - skaidrus piekļuves principus datiem. Šis robs būs aizpildīts

Paldies par kopdarbu!

Sadarbība noteikti turpinās!